

Záznam z jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (dále jako „Výbor“) konaného dne 13. října 2016

Místo schůze: Praha, Úřad vlády ČR, Strakova Akademie
Místnost 140 (od 13:00 do 16:00 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Příjmení a jméno	Organizace
1.	Bednářová Zdena Zuzana	Nezávislá odbornice
2.	Bálková Pavla	MSp
3.	Bělohávková Kateřina	MV
4.	Čechová Jitka zastupuje: Jandová Hana	Persefona
5.	Chomová Zuzana	IC Praha
6.	Hurychová Eva	nezávislá odbornice
7.	Jonitová Bronislava	MO
8.	Korbel Matouš (místopředseda)	MŠMT
9.	Krpálková Jindřiška	nezávislá odbornice
10.	Laurenčíková Klára	Karlova Univerzita
11.	Marvanová Vargová Branislava (předsedkyně)	nezávislá odbornice
12.	Poláková Jitka (místopředsedkyně)	proFem, ČŽL
13.	Prokopová Zdeňka	ROSA
14.	Trávníček Zdeněk	Spondea
15.	Vojtíšková Martina	APIC
16.	Vrbický Jan	MPSV

Omluveny/i:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Hovorka Daniel	MPSV
2.	Kniha Michal	Život 90
3.	Potměšil Jan	nezávislý odborník
4.	Spoustová Ivana	Advokátka
5.	Vitoušová Petra	Bílý kruh bezpečí

Hostky/é:

	Příjmení a jméno	Organizace:
1.	Chaloupková Jaroslava	Acorus
2.	Skoumalová Alena	Policie ČR
3.	Hořavová Barbora	Nadace OSF
4.	Mičkal Martin	MSp

Tajemník Výboru: *Pavlíček Michal*

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“): *Šafařík Radan*

Z celkového počtu **21** členů a členek bylo v době zahájení jednání Výboru přítomno **13** osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášení schopný.

Návrh programu jednání Výboru

1. Úvod a schválení programu	B. Marvanová Vargová
2. Vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 - 2018 ze strany MSp, případné návrhy na aktualizaci Akčního plánu	P. Bálková, členky a členové Výboru
3. Činnost pracovních skupin Výboru	R. Šafařík, J. Poláková
4. Prezentace výzkumu ohledně problematiky sexuálního násilí v ČR	H. Jandová
5. Novela zákona o sociálních službách	J. Vrbický, členky a členové Výboru
6. Přípravované konference a další aktivity v rámci 16 dní aktivismu proti násilí na ženách	R. Šafařík, členky a členové Výboru
7. Různé	Členky a členové Výboru

Ad bod 1 - Schválení programu

B. Marvanová Vargová zahájila jednání Výboru. Na úvod poděkovala J. Krpálkové za dosavadní činnost a představila návrh programu. Následně o něm nechala hlasovat.

*O návrhu programu proběhlo **hlasování**: 13 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl přijat.*

Ad bod 2 - Vyhodnocení plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 - 2018 ze strany MSp, případné návrhy na aktualizaci Akčního plánu

P. Bálková představila plnění úkolů ze strany MSp. První oblastí úkolů byla legislativa upravující právnické profese. Úkol č. 60: „*Předložit vládě ČR takovou právní úpravu, která nastaví standardizaci úrovně znaleckých posudků a zavede odpovědnost znalců*“

za nekvalitní znalecké posudky“ – návrh zákona o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech je v současnosti zařazen na jednání příslušných pracovních komisí Legislativní rady vlády. Úkol č. 5: „*Prostřednictvím zákona o státem zajištěné právní pomoci zajistit poskytování bezplatné právní pomoci osobám, které v důsledku své materiální potřeby nemohou využívat právní služby k uplatnění a ochraně svých práv*“ – návrh věcného záměru zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozšířením státem zajištěné právní pomoci, byl schválen usnesením vlády ČR č. 873 ze dne 5. října 2016. MSp bude žádat o prodloužení termínu podání návrhu zákona kvůli zpracování paragrafovaného znění.

J. Poláková vznesla dotaz, zda ve znění úpravy o bezplatné právní pomoci zůstala časová lhůta max. 120 minut na bezplatné právní poradenství za rok.

K. Laurenčíková informovala o tom, že se lhůtu zatím nepodařilo změnit.

R. Šafařík informoval Výbor o právě probíhajícím připomínkovém řízení k návrhu a o tom, že regulační poplatek taktéž v návrhu zůstal.

P. Bálková se dále věnovala oblasti trestního práva, konkrétně trestnému činu znásilnění a úkolu č. 70: „*Po zpracování přehledu vybraných judikátů vhodné rozhodovací praxe soudů u trestného činu znásilnění Úřadem vlády ČR (včetně případných doporučení Výboru) zařadit tento materiál na program porady ministryně spravedlnosti s předsedy krajských a vyšších soudů*“. Informovala Výbor, že analýza ze strany ÚV nebyla dodána. R. Šafařík doplnil, že analýza je v současnosti zadána v rámci odd. rovnosti žen a mužů a že by měla být v následujících měsících hotová. Následně bude předána MSp.

P. Bálková dále představila plnění úkolu č. 30: „*Zpracovat komparativní analýzu specializace soudců a soudkyň na případy domácího a genderově podmíněného násilí v rámci trestního řízení v zahraničí. Zvážit případné zavedení specializace na úrovni krajských soudů v rámci trestního řízení*“ – na komparativní analýze MSp pracuje, v současnosti probíhá oslovování ostatních členských států EU ohledně úpravy specializace trestních soudců. Analýza bude obsahovat porovnání s českou úpravou. Analýza by měla být hotova do konce roku 2016. Následovala informace o plnění úkolu č. 59: „*Zajistit přípravu podkladů pro podpis a ratifikaci Istanbulské úmluvy*“ – Istanbulská úmluva byla ze strany ČR podepsána v květnu 2016. Český právní řád není zatím v souladu a proto je potřeba provést změny před její ratifikací – např. problematika sterilizace či mrzačení ženských pohlavních orgánů. U sterilizace není za současné situace možné postihnout lékaře, který provedl zákrok bez informovaného souhlasu pacientky. V případě mrzačení ženských pohlavních orgánů není splněn požadavek na délku promlčecí lhůty. Další problematickou oblastí je specializace soudních oddělení.

A. Skoumalová podotkla, že ze strany soudců a soudkyň chybí zájem o specializace. Co soudce, to jiný názor na domácí násilí.

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazila Z. Bednářová a M. Korbel. Počet přítomných členek a členů Výboru stoupl na 15.

P. Bálková na závěr uvedla plnění úkolu č. 20: „*Vést aktualizovaný seznam organizací poskytujících terapeutické intervence pro násilné osoby a zveřejňovat tento seznam*“

na internetových stránkách příslušných resortů“, kdy takovýto seznam není dosud ze strany MSp veden.

J. Krpálková konstatovala, že MSp dokáže dohledat seznamy podpořených organizací v rámci zákona o obětech trestných činů. Mělo by tedy být schopné také vést seznam či registr organizací poskytujících programy pro násilné osoby, zejména v rámci činnosti Probační a mediační služby.

R. Šafařík informoval o analýze Úřadu vlády programů pro násilné osoby, která také obsahuje určitý seznam organizací poskytujících tyto programy. Seznam ale pravděpodobně není úplný. Navrhl vytvoření seznamu z této analýzy a jeho posláni pracovní skupině pro práci s násilnou osobou k připomínkám a následnému poskytnutí MSp, MPSV a MV.

M. Vojtíšková uvedla, že obdobný seznam na regionální úrovni už existoval, ale nebyl zveřejněn.

R. Šafařík konstatoval, že registr poskytovatelů programů pro násilné osoby nemůže existovat, neboť tito poskytovatelé financují své služby z různých zdrojů v gesci různých rezortů – např. prostřednictvím dotací od MPSV a MV, dotací z Norských fondů, prostřednictvím Probační a mediační služby či jako zdravotnickou službu.

J. Krpálková navrhla, zda by tedy nebylo vhodné přeformulovat tento úkol.

K. Bělohávková uvedla, že seznam byl původně zamýšlen jako adresář organizací, na které je možné se obrátit. Měl mít především informační charakter a sloužit odborné i široké veřejnosti.

B. Marvanová Vargová ukončila diskuzi k tomuto úkolu s tím, že bude zařazen jako bod do pracovní skupiny pro práci s násilnou osobou, která ho projedná, a poté se k němu vrátíme na dalším jednání Výboru. Současně poprosila tajemníka Výboru o zveřejnění analýzy ÚV na webu a zaslání odkazu Výboru.

Ad bod 3 – Činnost pracovních skupin Výboru

J. Poláková uvedla, že pracovní skupina pro prevenci sexuálního násilí se v mezičase nesešla.

R. Šafařík informoval o tom, že pracovní skupina pro práci s násilnou osobou se od posledního jednání Výboru taktéž nesešla. Probíhá komunikace a spolupráce na přípravě konference 25. 11. 2016. Tématem konference je práce s násilnou osobou.

J. Poláková, Z. Prokopová a B. Marvanová Vargová doporučily přehodnotit rozhodnutí pořádat konferenci o programech pro násilné osoby v termínu 25. 11. 2016, neboť se jedná o mezinárodní den boje proti násilí na ženách. Některé členky Výboru naopak uvítaly konání konference v tomto termínu, neboť domácí násilí je potřeba řešit komplexně. R. Šafařík přislíbil, že se v rámci odd. rovnosti žen a mužů o vhodnosti tohoto termínu pobaví a zváží jeho přesun.

V průběhu projednávání tohoto bodu dorazil J. Vrbický. Počet přítomných členek a členů Výboru stoupl na 16.

Ad bod 4 – Presentace výzkumu ohledně problematiky sexuálního násilí v ČR

H. Jandová představila výzkum Persefony ohledně problematiky sexuálního násilí. Bližší informace o výzkumu jsou k dispozici na internetových stránkách organizace Persefona: <http://www.persefona.cz/sexualni-nasili-nebo-obtezovani-zazilo-39-cechu>. (M. Pavlíček rozešle členkám a členům Výboru prezentaci – viz příloha.)

J. Poláková uvedla, že pracovní skupina pro prevenci sexuálního násilí bude s výsledky studie pracovat.

K. Laurenčíková připomněla metodický pokyn pro spolupráci škol a OSPOD (MŠMT, MPSV).

V průběhu projednávání tohoto bodu jednání Výboru opustila J. Krpálková. Počet přítomných členek a členů Výboru klesl na 15.

Ad bod 5 – Novela zákona o sociálních službách

J. Vrbický představil návrh novely zákona o sociálních službách, která je aktuálně v meziresortním připomínkovém řízení: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=ALBSADBJB3TL>. Po projednání návrhu novely MPSV předloží prováděcí předpisy, které mj. budou definovat personální standard jednotlivých služeb. Obecně by měla novela zajistit větší dostupnost sociální péče a posílit princip subsidiarity. Současně by měla zajistit větší dostupnost služeb pro rodinu i pro klienty preventivních služeb. Zároveň by mělo dojít ke snížení administrativy – odpadne nutnost hlášení na krajské úřady o personálních změnách (pouze nutnost prokázat dodržování zákona při kontrole). Původních 15 standardů sociálních služeb sníženo na 5, kritéria pro naplňování standardů redukována na 19. U služby intervenční centrum bylo doplněno spojení „genderově podmíněné násilí“.

B. Marvanová Vargová navrhla neomezovat azylové domy na věkovou skupinu od 26 let - § 57 odst. 1: „*Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu zpravidla osobám od 26 let věku, které se nacházejí v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.*“ Statistiky ukazují, že velká část (až polovina) uživatelů této služby jsou ženy do 26 let. Současně by bylo vhodné zařadit do tohoto odstavce ohrožení domácím či genderově podmíněným násilím. Členky a členové Výboru souhlasili.

Výbor následně diskutoval o rozšíření zaměření intervenčních center o jiné formy genderově podmíněného násilí (nad rámec domácího násilí). M. Vojtíšková doporučila navrženou formulaci „genderově podmíněného násilí“ do § 60a nedoplňovat a ponechat činnost intervenčních center zaměřenou pouze na domácí násilí. B. Marvanová Vargová navrhla specifickou novou službu v § 60b zaměřenou výhradně na domácí a genderově podmíněné násilí. Členky a členové Výboru tento návrh podpořili a R. Šafařík přislíbil jeho zapracování do připomínek ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu k návrhu novely zákona o sociálních službách. Zároveň bylo doporučeno, aby tato nová služba byla poskytována dalším osobám žijícím ve společné domácnosti, ve které dochází k domácímu či genderově podmíněnému násilí. R. Šafařík také přislíbil

zapracovat připomínky k návrhu novely o sociálních službách, které sekretariát Výboru obdržel od organizací APIC a ROSA.

Výbor následně diskutoval o vhodnosti zařazení násilných osob mezi cílové skupiny sociálních služeb. J. Vrbický konstatoval, že práce s násilnými osobami je v kompetenci MV či MSp a že kompetence MPSV vymezené kompetenčním zákonem neumožňují financování programů pro násilné osoby ze sociálních služeb. R. Šafařík uvedl, že kompetenční zákon o činnosti MPSV hovoří velmi obecně a práci s násilnou osobou lze chápat jako péči o rodinu a děti či další otázky sociální politiky. Část Výboru návrh na zařazení práce s násilnými osobami do systému sociálních služeb podpořila, část se vyslovila proti. R. Šafařík připomněl, že Akční plán obsahuje úkol zajistit dostupnost programů pro násilné osoby, který je v gesci MPSV. Je tedy na MPSV, jak dostupnost těchto programů zajistí. O vhodnosti financování těchto programů ze sociálních služeb navrhl uspořádat interní seminář, na kterém by se diskutovaly výhody i nevýhody tohoto řešení.

V průběhu projednávání tohoto bodu jednání Výboru opustila K. Bělohlávková. Počet přítomných členek a členů Výboru klesl na 14.

Ad bod 6 – Přípravované konference a další aktivity v rámci 16 dní aktivismu proti násilí na ženách

R. Šafařík informoval o chystaných konferencích ÚV ČR během 16 dní aktivismu proti násilí na ženách. ÚV ČR plánuje uspořádat konferenci k programům pro násilné osoby a konferenci k sexismu a genderově podmíněnému násilí v médiích a kyberprostoru.

Ad bod 7 – Různé

M. Pavlíček připomněl, že termín příštího jednání byl stanoven na **15. prosince 2016** od 13:00 na Úřadu vlády ČR.

Shrnutí úkolů a závěrů jednání Výboru:

- Zveřejnit analýzu dostupnosti sociálních služeb ÚV ČR na webu a poslat odkaz Výboru (M. Pavlíček)
- Zařadit úkol č. 20 z Akčního plánu na jednání pracovní skupiny pro práci s násilnou osobou (R. Šafařík)
- Rozeslat členkám a členům Výboru prezentaci Persefony (M. Pavlíček)
- Zajistit termín a místnost pro interní seminář k vhodnosti financování programů pro násilné osoby v rámci systému sociálních služeb (M. Pavlíček)
- Zajistit termín a místnost pro další jednání Výboru (M. Pavlíček)

Trvající úkoly z minulých jednání Výboru:

- Zpracovat přehled statistických dat, která je možné sbírat v souvislosti s přestupky s prvky domácího násilí (K. Bělohlávková)
- Oslovit Probační a mediační službu a Svaz měst a obcí se žádostí o nominaci člena/členky do Výboru (M. Pavlíček).
- Zaslát návrhy na další osoby z oblasti justice (státní zastupitelství Praha 2, soudce/soudkyně) k oslovení s nabídkou členství ve Výboru (I. Spoustová).
- Na některé z příštích jednání Výboru zařadit bod ke statistikám v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí, které shromažďuje nebo by mohla shromažďovat Policie ČR a pozvat J. Mosleh (M. Pavlíček).
- Na některém z příštích jednání Výboru informovat o statistikách v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí shromažďovaných Eurostatem (B. Marvanová Vargová).

Jednání bylo ukončeno v 16:00.

Schválila:

B. Marvanová Vargová, předsedkyně Výboru

Zapsal: M. Pavlíček, sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů.